

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали IX Міжнародної
науково - практичної конференції
(16-17 жовтня 2025 р.)

Львів 2025

УДК 330.342.146:338.242.2:339.137.2
ББК 65.050+65.432+65.9(4Укр)-04
П 781

Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції (16-17 жовтня 2025 р.). Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2025. 307 с.

У збірнику представлено наукові матеріали учасників IX Міжнародної науково-практичної конференції *«Проблеми формування та реалізації конкурентної політики»*, що відображають сучасні тенденції розвитку національної економіки, публічного управління та економічної безпеки.

Основні тематичні напрями досліджень охоплюють проблематику формування та реалізації конкурентної політики в умовах трансформаційної економіки; теоретичні та прикладні аспекти державного регулювання; вітчизняний і зарубіжний досвід розвитку конкуренції на товарних ринках; механізми підвищення конкурентоспроможності в умовах економічної нестабільності; публічно-приватну взаємодію як інструмент розвитку та напрями її вдосконалення.

Окрему увагу приділено проблемам забезпечення економічної та інформаційної безпеки держави і підприємств, децентралізації та регіонального розвитку, становленню громадянського суспільства та його ролі у формуванні професійного корпусу державних службовців, а також соціальним аспектам зайнятості та конкурентоспроможності на ринку праці в контексті державної та регіональної політики.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, викладачів, аспірантів, студентів економічних і управлінських спеціальностей, а також для представників органів державної влади та місцевого самоврядування.

За зміст та мовно-стилістичне редагування відповідальність несуть автори

Михайлюк М. Т., Попов С. В. Муравський В. В. Нагаєць О. О.	державних послуг Розвиток технологій цифрового маркетингу в банківських установах: сучасні тренди Цифровізація обліку в управлінні смартмістом Роль цифровізації в підвищенні ефективності державних рішень	270 271 272
Папроцька В. В.	Цифровізація публічного управління як чинник ефективності та конкурентоспроможності держави в умовах війни	273
Пилипець В. М.	Публічні закупівлі, цифрова трансформація та євроінтеграція	275
Розумець Я. В., Штанова А. Т. Сидорчук Ю. М.	Бар'єри та можливості реалізації стратегії цифрових комунікацій України Роль цифрових технологій у розвитку суспільного капіталу в Україні	276 278
Силкіна Ю. О., Бутенко С. А. Сиротенко А. О.	Вплив штучного інтелекту на HR-сферу Штучний інтелект як рушій трансформації міжнародного бізнесу у сфері підприємництва та обслуговування	279 281
Сікало М. В.	Архітектура даних та економічна політика: синергія для зростання	282
Черненко М. Мельник В. В. Шевчук О. А.	А., "Дія" як інструмент цифровізації Трансформація ролі бухгалтерського обліку в умовах його цифровізації у публічній сфері	283 285
Шульгач І. Р.	Інформаційний вплив у добу цифровізації: виклики для державного управління та політичних процесів України	286
Ярич І. Я.	Цифрова інклюзія як складова соціальної політики у публічному управлінні	288

СЕКЦІЯ VIII «РИНКОВА АНАЛІТИКА, ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПУБЛІЧНИМИ ОРГАНАМИ, ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ, РЕГІОНАЛЬНОЇ ТА МІСЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ»

Śpiewak R.	Wskaźnik wydajności zielonej logistyki (GLPI) jako narzędzie wspomagające podejmowanie decyzji na rzecz zrównoważonego rozwoju rynku w Unii Europejskiej	291
Дубініна М. Купчишина О. А. Кашкалда В. В.	В., Ринкова аналітика бюджетних процесів у регіональному розвитку сільських територій Вплив монетарного регулювання на розвиток місцевих громад та підприємництва	292 294
Кучмійова Т. С., Сенчіна Є. А.	Система моніторингу, оцінювання результатів і коригування стратегічних рішень у місцевому самоврядуванні	296
Левченко В. В.	Роль логістичної аналітики у підвищенні ефективності ланцюгів постачання в умовах воєнного стану в Україні	297
Маліцький В. В.	Проблеми та перспективи вимірювання споживчої цінності вантажних залізничних перевезень	299
Садова У. Я., Сабадош Т. Р. Самолук Н. М.	Ринкова аналітика як інструмент підвищення ефективності державної економічної політики Кон'юнктура ринку праці: регіональні диспропорції та компетентнісний розрив	300 301
Тельнова Г. В. Целуйко А. О.	Аналітичні інструменти конкурентної політики держави Легалізація криптовалют як чинник розвитку фінансової	304 305

створює можливості для проактивного прогнозування, формування довгострокових сценаріїв і узгодження фінансових рішень із цілями регіонального розвитку.

КАШКАЛДА В. В.
Полтавський університет економіки і торгівлі

ВПЛИВ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК МІСЦЕВИХ ГРОМАД ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

У сучасних умовах невизначеності та кризових явищ роль монетарного регулювання центральних банків набуває особливої ваги не лише на макрорівні, а й у контексті розвитку місцевих громад і підприємництва. Монетарна політика національних регуляторів визначає умови кредитування, рівень доступності фінансових ресурсів, темпи інфляції та, у цілому, загальну динаміку економічної активності. Для України, яка проходить складні етапи трансформації, важливо аналізувати, яким чином монетарна політика впливає на фінансову спроможність територіальних громад та бізнесу, що функціонує на їхній території. Адже саме збалансована грошово-кредитна політика створює умови для сталого розвитку територіальних економік [1, 2].

Монетарне регулювання традиційно розглядається у макроекономічному вимірі як сукупність заходів центрального банку, спрямованих на управління грошовою масою, рівнем процентних ставок та валютним курсом з метою досягнення цінової (економічної) стабільності. У розвинених країнах монетарна політика впливає на економіку через розвинуті фінансові ринки, у країнах з трансформаційною економікою – переважно через банківський сектор. Беззаперечним є те, що наслідки монетарного регулювання безпосередньо відчуються на рівні місцевих громад і бізнесу. Так, на рівні місцевих громад вплив монетарного регулювання визначається через фінансову спроможність органів місцевого самоврядування (купівельна спроможність бюджетів, доступ до кредитних ресурсів), інвестиційну привабливість територій, можливості підприємництва щодо залучення фінансових ресурсів.

У контексті децентралізації саме фінансова автономія громад залежить від умов монетарного середовища. Підвищення облікової ставки НБУ призводить до зростання вартості муніципальних запозичень, що обмежує інфраструктурні інвестиції. Натомість стабілізація інфляційних процесів сприяє збереженню реальної вартості бюджетних надходжень і плануванню довгострокових проєктів. Монетарне регулювання включає реалізацію політики таргетування інфляції та утримання її рівня в межах 5% (високий рівень інфляції знижує реальну купівельну спроможність місцевих бюджетів, обмежуючи фінансування соціально-економічного розвитку); політику управління процентними ставками (зростання облікової ставки НБУ підвищує вартість запозичень для громад, обмежуючи інвестиційні проєкти на місцевому рівні), кредитну політику (жорстка монетарна політика ускладнює залучення коштів для фінансування інфраструктурних ініціатив), формування сприятливого інвестиційного клімату (стабільність монетарної політики формує передумови для надходження приватних і міжнародних інвестицій у регіони). У сукупності ці напрями демонструють, що монетарне регулювання є ключовим чинником формування фінансової спроможності місцевих громад та активізації підприємницької діяльності, забезпечуючи сталий розвиток території. Ефективність реалізації стратегій сталого розвитку громад залежить від балансу монетарної політики, яка повинна враховувати потреби локального рівня.

Вплив монетарного регулювання на підприємництво, а саме малий і середній бізнес (МСБ) як ключовий елемент економіки громад, який забезпечує робочі місця, податкові надходження та інноваційний розвиток, виявляється через такі напрями, як кредитний (висока вартість кредитних ресурсів блокує розвиток малого й середнього бізнесу, тоді як пільгові програми («5-7-9%») частково компенсують проблему), інвестиційний (стабільна грошово-кредитна політика знижує ризики для інвесторів та полегшує доступ бізнесу до капіталу), інфляційні очікування (прогнозована інфляція дозволяє бізнесу ефективно планувати витрати

та ціни, а непередбачувані коливання призводять до втрати фінансової стійкості бізнесу), цифрові фінанси (розвиток інструментів безготівкових розрахунків, онлайн-кредитування й фінтех-рішення, що стимулюється регулятором, відкриває нові можливості для підприємців у віддалених регіонах) [3-6].

Монетарне регулювання НБУ сьогодні має надзвичайну актуальність, оскільки забезпечує цінову стабільність, підтримку довіри до національної валюти, можливості для відновлення економіки та створює умови для залучення інвестицій і міжнародної допомоги, проте його реалізація ускладнена низкою проблем: високими безпековими ризиками та інфляційними шоками з боку витрат, залежністю від зовнішнього фінансування, обмеженістю валютних ресурсів, диспропорціями між регіонами та низькою передбачуваністю в умовах війни, що вимагає від НБУ балансу між жорсткістю монетарних інструментів і гнучкістю їх застосування. Ці фактори ускладнюють досягнення балансу між макрофінансовою стабільністю та потребами місцевого розвитку.

На нашу думку, нині потрібно шукати способи посилення впливу монетарного регулювання на розвиток громад та підприємництва через запровадження механізмів цільового кредитування мікро-, малого та середнього бізнесу через державні програми з частковою компенсацією вартості кредиту та/ або із залученням державних і міжнародних фінансових інституцій; випуск муніципальних облігацій як інструменту залучення ресурсів для регіонального розвитку; посилення комунікації НБУ з громадами та бізнесом для узгодження макро- та мікроекономічних цілей; розвиток цифрових фінансових інструментів для підвищення доступності фінансових ресурсів у віддалених регіонах; забезпечення прозорості комунікації НБУ з бізнесом і громадами для підвищення прозорості монетарних рішень; залучення міжнародних фінансових організацій до підтримки регіональних проєктів та програм.

Таким чином, ефективна монетарна політика регулятора здатна стати рушієм для підприємництва та фінансової спроможності громад, стимулюючи інвестиційну активність, забезпечити фінансову стійкість та сприяти зростанню добробуту населення. У цьому контексті є потреба у пошуку оптимального балансу між забезпеченням макрофінансової стабільності та підтримкою локальної економіки, оскільки впровадження адаптивних механізмів монетарного регулювання, які враховують потреби громад і підприємництва, є необхідною умовою сталого розвитку країни в цілому.

Список використаних джерел:

1. Гасій О. В., Луцишін О. Ю., Кашкалда В. В. Теоретичні засади сталого розвитку в контексті управління на муніципальному рівні. *Ефективна економіка*. 2024. №6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4024/4059>ю
2. Кашкалда В. В., Луцишін О. Ю. Політика НБУ для стимулювання залученості банків до фінансування проєктів з відбудови вітчизняної економіки. *Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів X Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції*. (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). Полтава : ПУЕТ, 2025. С. 435-438. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14668>.
3. Єгоричева С. Б., Шиндер О. В. Участь банків у забезпеченні інноваційного розвитку регіональної економіки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: збірник наукових праць*. 2014. Вип. 6 (68). С. 190-196.
4. Гасій О.В., Скорба О.А., Рошко Н.Б. Вплив Інтернет-банкінгу та мобільних додатків на зручність та доступність банківських послуг для клієнтів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-100>
5. Гасій О.В., Кашкалда В. В. Імпакт-інвестування як фінансовий інструмент досягнення цілей сталого розвитку. *Інвестиційні та інноваційні інструменти для ревіталізації деокупованих територій України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДУ, 23-24 січня 2025 р.) / за ред. Мохненка А.С. Івано-Франківськ : ХДУ, 2025. С. 153-156.*
6. Шиндер О.В. Соціальна роль банків у розвитку регіонів. *Економіка та держава*. 2010. Вип. 4. С. 97-99.